

**AUTORITATEA PĂRINTEASCĂ ÎN
REGLEMENTAREA CODULUI CIVIL
DIN QUÉBEC****Alin-Gheorghe GAVRILESCU**
Universitatea „Constantin Brâncuși” din
Târgu-Jiu**PARENTAL AUTHORITY IN THE
REGULATION OF THE CIVIL CODE
IN QUEBEC****Alin-Gheorghe GAVRILESCU**
„Constantin Brâncuși” University of Târgu-
Jiu

Abstract: Articolul analizează instituția autorității părintești așa cum este ea reglementată de dispozițiile Codului civil din Québec. După o scurtă introducere sunt prezentate drepturile și obligațiile părintești privitoare la persoana minorului, modul de exercitare și de îndeplinire a acestora, drepturile și obligațiile părintești privitoare la bunurile minorului, modul de exercitare și de îndeplinire a acestora, decăderea din drepturile părintești, precum și drepturile și obligațiile părintești în cazul adopției.

Cuvinte cheie: copil, pază, drepturi și obligații părintești, exercițiul autorității părintești

1. Noțiuni introductive

Dispozițiile Codului civil din Québec¹ reglementează o serie de drepturi și obligații ale părinților care alcătuiesc, în totalitatea lor, conținutul autorității părintești. Aceasta este în Codul civil din Québec o instituție de ocrotire a persoanei copilului. Autoritatea părintească se completează cu conceptul de tutelă legală a părinților. Această tutelă semnifică faptul că părinții asigură reprezentarea copilului lor minor în exercițiul drepturilor sale civile și administrarea patrimoniului său.

Autoritatea părintească este efectul cel mai important al filiației². Tot astfel, tutela legală este o consecință a acesteia. Ele sunt atribuite și exercitate de către părintele sau părinții stabiliți în mod legal, fiind fără importanță dacă aceștia sunt sau nu căsătoriți unul cu celălalt și au o durată

Abstract: The article analysis the institution of the parental authority, as it is regulated by the stipulations of the Civil Code in Quebec. After a short introduction, there are presented the parental rights and obligations regarding the minor's person, the way of exerting and accomplishing them, the parental rights and obligations regarding the minor's goods, the way of exerting and accomplishing them, the decline from the parental rights, and also the parental rights and obligations in case of adoption.

Key words: child, guard, parental rights and obligations, exertion of the parental authority

1. Introductory Notions

The stipulations of the Civil Code in Quebec¹⁷ regulate a series of parental rights and obligations that accomplish, in their totality, the content of parental authority. This represents in the Civil Code in Quebec an institution that protects the child's person. The parental authority is completed by the concept of the parents' legal guardianship. This guardianship means the fact that the parents provide the representation of their minor child in the exertion of his civil rights and the administration of his patrimony.

The parental authority is the most important effect of the filiation¹⁸. Still in the same way, the legal guardianship is a consequence of its. They are attributed and exerted by the parent or the parents legally established, and it does not matter if they

limitată. Copilul este pus sub autoritatea părinților săi până când împlinește vârsta majoratului sau până când este emancipat. Așadar, părinții trebuie să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile față de copil până când acesta împlinește vârsta de 18 ani (art. 153 alin. 1 din Codul civil din Québec) însă exercițiul autorității părintești poate să înceteze înainte de atingerea acestei vârste prin emanciparea copilului³.

2. Drepturile și obligațiile părintești privitoare la persoana minorului

2.1. Determinarea drepturilor și obligațiilor părintești privitoare la persoana minorului

Din dispozițiile Codului civil din Québec cuprinse în Titlul IV „Autoritatea părintească” al Cărții I „Despre persoane” rezultă că părinții au privitor la persoana minorului:

- dreptul și obligația de pază, de supraveghere și de educare (art. 599 alin. 1 din Codul civil din Québec). Paza⁴ și supravegherea reprezintă elementele fizice ale autorității părintești iar educarea este un element moral al acesteia. Pe neîndeplinirea obligațiilor de pază, de supraveghere și educare a copilului se fundamentează răspunderea titularului autorității părintești pentru fapta sau greșeala minorului cauzatoare de prejudiciu, acesta fiind exonerat de răspundere dacă dovedește că nu a comis nicio greșeală cu privire la paza, supravegherea și educarea copilului (art. 1459 alin. 1 din Codul civil din Québec). Îndeplinirea acestor obligații de către părinți nu presupune însă numai ca ei să acționeze pentru a evita eventualele pagube care ar putea fi cauzate altora prin fapta sau greșeala copilului ci și asigurarea securității copilului, precum și instruirea și formarea lui morală și profesională.

are or they are not married to each other and they have a limited lapse of time. The child is put under his parents' authority until he reaches the majority age or until he is emancipated. So, the parents must exert their rights and accomplish their obligations to the child until he reaches 18 years old (art. 153, paragraph 1 of Civil Code in Québec) but the exertion of the parental authority may stop before reaching this age by the child's emancipation¹⁹.

2. Parental Rights and Obligations Regarding the Minor's Person

2.1. Determining the Parental Rights and Obligations Regarding the Minor's Person

Considering the stipulations of the Civil Code in Quebec contained in the Fourth Title “Parental Authority” of the First Book “About Persons”, it results that the parents have, regarding the minor:

- The right and the obligation to guard, to supervise and to educate (art. 599, paragraph 1 of Civil Code in Québec). The guard²⁰ and the supervision represent physical elements of the parental authority and the education is a moral element of its. The responsibility of the holder of the parental authority for the minor's act or mistake that causes a prejudice is based on the non-accomplishment of the guarding, supervising and educating the child, and the holder is exonerated of responsibility if he or she proves that he or she had accomplished no mistake regarding the guard, the supervision and the education of the child (art. 1459, paragraph 1 of Civil Code in Québec). The accomplishment of these obligations by the parents does not suppose only for them to act in order to avoid the eventual damages that could be caused to other people by the child's act or mistake, but also providing the child's security, his moral and professional instruction and forming. The child has the

Copilul are obligația de a respecta dreptul de pază al părinților. Această obligație este reglementată de prevederile art. 602 din Codul civil din Québec care arată că minorul neemancipat nu poate părăsi domiciliul său, fără consimțământul titularului autorității părintești. În schimb, minorul emancipat poate să-și stabilească propriul domiciliu întrucât el încetează să mai fie sub autoritatea părinților săi (art. 171 din Codul civil din Québec). În strânsă legătură cu dreptul de pază este dreptul de a stabili locuința copilului care nu este reglementat de dispozițiile Titlului IV ci rezultă din prevederile art. 80 din Codul civil din Québec potrivit căruia minorul neemancipat are domiciliul la tutore. Atunci când părinții sunt majori sau emancipați aceștia sunt de plin drept tutorii copilului (art. 192 alin. 1 din Codul civil din Québec). Când părinții exercită tutela dar nu au domiciliu comun minorul este prezumat că domiciliază la acela dintre părinți cu care locuiește în mod obișnuit, afară de cazul în care tribunalul a fixat altfel domiciliul copilului (art. 80 alin. 2 din Codul civil din Québec). În exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor de pază și supraveghere a copilului părinții nu trebuie, în lipsa unor motive grave, să împiedice relațiile personale ale acestuia cu bunicii săi (art. 611 alin. 1 din Codul civil din Québec). În caz de neînțelegere între părți, modalitățile acestor relații sunt reglate de către tribunal (art. art. 611 alin. 2 din Codul civil din Québec).

- obligația de hrăni și de a întreține copilul (art. 599 alin. 2 din Codul civil din Québec). Această obligație nu are caracter reciproc existând în sarcina părinților chiar și dacă minorul nu se află în nevoie întrucât el dispune de resurse pentru a se întreține⁵. Obligația de a hrăni și întreține copilul nu trebuie confundată cu obligația alimentară care există în temeiul art. 585 din Codul civil din Québec între rudele în linie dreaptă de gradul I⁶.

Unele dintre atributele autorității

obligation to respect the parents' guarding right. This obligation is regulated by the stipulations of art. 602 of Civil Code in Quebec that show that the non-emancipated minor cannot live his or her residence without the consent of the parental authority holder. In exchange, the emancipated minor can establish his or her own residence because he or she stops being under his or her parents' authority (art. 171 of Civil Code in Québec). The right that is tightly connected to the guarding one is the one of establishing the child's residence that is not regulated by the stipulations of the Fourth Title, but it comes out from the stipulations of art. 80 of Civil Code in Québec according to which the non-emancipated minor lives with the guardian. When the parents are major or emancipated, they are full right guardians of the child (art. 192, paragraph 1 of Civil Code in Québec). When the parents exert guardianships but they do not have a common residence, the minor is presumed to live with that parent with whom he or she usually lives, excepting the case when the court had established differently the child's residence (art. 80, paragraph 2 of Civil Code in Québec). In exerting the rights and accomplishing the obligations of guarding and supervising the child, the parents must not, in the absence of certain serious reasons, hinder his or her personal relationships with his or her grandparents (art. 611, paragraph 1 of Civil Code in Québec). In case of a fight between the parts, the ways of these relations are regulated by the court (art. 611, paragraph 2 of Civil Code in Québec).

- The obligation to feed and to support the child (art. 599, paragraph 2 of Civil Code in Québec). This obligation has no mutual feature and it exists in the parents' obligation even if the minor does not have this kind of need because he or she has resources in order to support himself or herself²¹. The obligation to feed and to support the child must not be confounded to

părintești nu sunt reglementate de dispozițiile Titlului IV, ele rezultând din alte prevederi pe care Codul civil din Québec le conține. Sunt astfel următoarele drepturi ale părinților:

- dreptul de a-l emancipa pe copil (art. 167 din Codul civil din Québec) sau de a-și da acordul la emanciparea acestuia de către tribunal (art. 168 alin. 1 și art. 175 alin. 2 din Codul civil din Québec);

- dreptul de a consimți la căsătoria copilului (art. 373 din Codul civil din Québec);

- dreptul de a consimți la adopția copilului. Dacă minorul nu a fost declarat pe cale judiciară ca și copil care poate fi adoptat, acesta nu poate fi adoptat decât dacă părinții săi (sau tutorele) își exprimă consimțământul la adopție (art. 554 din Codul civil din Québec). Ambii părinți trebuie să consimtă la adopție dacă filiația a fost stabilită față de fiecare dintre aceștia (art. 551 alin. 1 din Codul civil din Québec). Părintele minor poate consimți, el însuși, la adopția copilului său, fără autorizare (art. 554 din Codul civil din Québec). Dacă filiația nu a fost stabilită decât față de unul dintre părinți consimțământul acestuia este suficient (art. 551 alin. 2 din Codul civil din Québec). Consimțământul unui singur părinte este suficient și în cazul în care celălalt este decedat, în imposibilitate de a-și manifesta voința sau este sau este decăzut din autoritatea părintească (art. 552 din Codul civil din Québec). Dacă ambii părinți se găsesc în vreuna din aceste situații adopția este subordonată consimțământului tutorelui (art. 553 din Codul civil din Québec). Părinții pot să retracteze consimțământul în termen de 30 de zile de la data exprimării lui (557 alin. 1 din Codul civil din Québec).

2.2. Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești privitoare la persoana minorului

the food obligation that exists basing on art. 585 of Civil Code in Québec between the straight line relatives of the first degree²².

Some of the attributes of the parental authority are not regulated by the stipulations of the Fourth Title and they come out from other stipulations contained by the Civil Code in Québec. Thus, there are the following parental rights:

- The right to emancipate the child (art. 167 of Civil Code in Québec) or to agree his or her emancipation by the court (art. 168, paragraph 1 and art. 175, paragraph 2 of Civil Code in Québec);

- The right to consent the child's marriage (art. 373 of Civil Code in Québec);

- The right to consent the child's adoption. If the minor was not judicially declared as an adoptable child, he can be adopted only if his or her parents (or guardian) express their consent for the adoption (art. 554 of Civil Code in Québec). Both of the parents must consent the adoption if the filiation was established for each of them (art. 551, paragraph 1 of Civil Code in Québec). The minor parent may consent himself or herself the adoption of his or her child, with no authorization (art. 554 of Civil Code in Québec). If the filiation was established only for one of the parents, his or her consent is enough (art. 551, paragraph 2 of Civil Code in Québec). The consent of one parent is also enough when the other one is dead, when he or she cannot manifest his or her will or is declined from the parental authority (art. 552 of Civil Code in Québec). If both of the parents are in such a situation, the adoption is subordinated to the guardian's consent (art. 553 of Civil Code in Québec). The parents may withdraw their consent in a 30 days term since they expressed it (557, paragraph 1 of Civil Code in Québec).

2.2. Exerting the Rights and Accomplishing the Parental Obligations

2.2.1. Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești privitoare la persoana minorului în comun de către părinți.

În reglementarea Codului civil din Québec regula este aceea că părinții exercită împreună autoritatea părintească (art. 600 din Codului civil din Québec). Principiul exercitării comune a autorității părintești se completează cu prezumția reglementată de art. 603 din Codul civil din Québec în temeiul căruia acela dintre părinți care acționează singur pentru a îndeplini un act al autorității față de copil este prezumat față de terții de bună credință că are și acordul celuilalt .

În anumite situații exercițiul autorității părintești poate fi fracționat⁷ așa cum se întâmplă atunci când tribunalul decide cu privire la paza, supravegherea sau educarea copilului în cazul în care părinții sunt separați de corp (art. 514 din Codul civil din Québec), ori în situația în care căsătoria pe care au încheiat-o este lovită de nulitate (art. 388 din Codul civil din Québec) sau se desface (art. 521 Codul civil din Québec). Indiferent de motivele pentru care paza copilului a fost conferită unuia dintre părinți sau unei terțe persoane, părinții conservă dreptul de a supraveghea întreținerea și educarea sa și sunt ținuti să contribuie la acestea proporțional cu mijloacele lor (art. 605 din Codul civil din Québec). Părintele căruia copilul nu i-a fost încredințat trebuie informat cu privire la situația copilului și, în principiu, consultat cu privire la toate deciziile referitoare la viitorul acestuia⁸. Dreptul de a supraveghea educarea copilului implică dreptul părintelui care nu are paza acestuia de a contesta în justiție deciziile luate de către părintele căruia i-a fost conferită paza copilului. În cazul în care paza, supravegherea și educarea copilului a fost conferită unei terțe persoane aceasta este ținută, la fel ca și titularul autorității părintești, să repare prejudiciul cauzat altuia prin fapta sau greșeala minorului

Regarding the Minor's Person

2.2.1. Exerting the Rights and Accomplishing the Parental Obligations Regarding the Minor's Person in Common by the Parents.

In the regulation of the Civil Code in Québec, the rule is that the parents exert together the parental authority (art. 600 of Civil Code in Québec). The principle of commonly exerting the parental authority is completed by the presumption regulated by art. 603 of Civil Code in Québec basing on which the parent who acts by himself or by herself in order to accomplish an authority act for the child is presumed to the good-faith thirds that he or she has the other parent's agreement.

In certain situations, the exertion of the parental authority may be fractioned²³ as it happens when the court decides regarding the guard, the supervision or the education of the child if the parents are separated from the body (art. 514 of Civil Code in Québec), or if the marriage that they contracted is hit by nullity (art. 388 of Civil Code in Québec) or ends (art. 521 of Civil Code in Québec). No matter the reasons for which the child's guard was offered to one of the parents or to a third, the parents keeps the right to supervise the child's support and education and they are held to contribute to these proportionally to their means (art. 605 of Civil Code in Québec). The parent to which the child was not entrusted must be informed regarding the child's situation and, mainly, consulted regarding all the decisions referring to the child's future²⁴. The right to supervise the child's education involves the right of the parent who does not have the child's guard to contest in justice the decisions taken by the parent to whom it was offered the child's guard. If the child's guard, supervision and education was offered to a third, he or she is held, as the holder of the parental authority, to repair the prejudice caused to another person by the minor's act or mistake (art. 1460, paragraph 1 of Civil

(art. 1460 alin. 1 din Codul civil din Québec).

Atunci când între părinți se ivesc dificultăți relative la exercițiul autorității părintești, titularul acesteia poate să sesizeze tribunalul care va decide în interesul copilului după ce va încerca să concilieze părinții (art. 604 din Codul civil din Québec).

2.2.2. Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești privitoare la persoana minorului de către un singur părinte

Drepturile și obligațiile părintești sunt exercitate și îndeplinite de către un singur părinte în situațiile prevăzute de art. 600 alin. 2 din Codul civil din Québec, respectiv dacă celălalt părinte este decedat, decăzut din autoritatea părintească sau nu este în stare să-și manifeste voința.

2.2.3. Delegarea unor drepturi și obligații ale autorității părintești

În temeiul art. 601 din Codul civil din Québec titularul autorității părintești poate delega unei terțe persoane paza, supravegherea și educarea copilului. Această delegare nu ridică părinților calitatea lor de titulari ai autorității părintești⁹. Persoana căreia, fără a fi titulara autorității părintești, i-au fost conferite prin delegare paza, supravegherea și educarea unui copil este ținută, la fel ca și titularul autorității părintești, să repare prejudiciul cauzat altuia prin fapta sau greșeala minorului (art. 1460 alin. 1 din Codul civil din Québec).

3. Drepturile și obligațiile părintești privitoare la bunurile minorului

3.1. Determinarea drepturilor și obligațiilor părintești privitoare la bunurile minorului.

În conformitate cu prevederile art. 192 din Codul civil din Québec, în afara

Code in Québec).

When there are difficulties referring to the exertion of the parental authority between the parents, its holder may announce the court that will decide in the child's interest after it tries to conciliate the parents (art. 604 of Civil Code in Québec).

2.2.2. Exerting the Rights and Accomplishing the Parental Obligations Regarding the Minor's Person by One Parent

The parental rights and obligations are exerted and accomplished by only one parent in the situations stipulated by art. 600, paragraph 2 of Civil Code in Québec, respectively if the other parent is dead, declined from the parental authority or is not able to manifest his or her will.

2.2.3. Commissioning certain rights and obligations of the parental authority

Basing on art. 601 of Civil Code in Québec, the holder of the parental authority may commission to a third person the child's guard, supervision and education. This commissioning does not take from the parents their quality of holders of the parental authority²⁵. The person to whom, without being the holder of the parental authority, was offered by commissioning a child's guard, supervision and education is held, such as the holder of the parental authority, to repair the prejudice caused to another person by the minor's act or mistake (art. 1460, paragraph 1 of Civil Code in Québec).

3. Parental Rights and Obligations regarding the Minor's Goods

3.1. Determining the parental rights and obligations regarding the minor's goods.

According to the stipulations of art. 192 of Civil Code in Québec, beside the rights and the obligations that come out from the parental authority, the father and the mother, if they are major or

drepturilor și îndatoririlor decurgând din autoritatea părintească, tatăl și mama, dacă sunt majori sau emancipați, sunt deplin drept tutorii copilului lor minor, pentru a asigura reprezentarea sa în exercitarea drepturilor sale civile și pentru a administra patrimoniul său. Chiar și în situația copilului conceput și nenăscut ei sunt însărcinați să acționeze pentru acesta în toate cazurile în care interesul său patrimonial o cere (art. 192 alin. 2 din Codul civil din Québec). Așadar, părinții au cu privire la bunurile minorului dreptul și obligația de a le administra, precum și de a-l reprezenta pe copil în exercitarea drepturilor sale civile.

În principiu, dreptul și obligația de a administra bunurile minorului se exercită și se îndeplinește cu privire la întreg patrimoniul minorului. Fac excepție bunurile pe care minorul le-a primit prin donație sau prin legat sub condiția ca ele să fie administrate de către un terț care, potrivit art. 210 alin. 1 din Codul civil din Québec, nu sunt supuse administrării. Dacă actul nu indică regimul administrării acestor bunuri persoana care le administrează are drepturile și obligațiile unui tutore însărcinat cu administrarea bunurilor (art. 210 alin. 2 din Codul civil din Québec).

Părintele acționează față de bunurile minorului în calitate de administrator însărcinat cu simpla administrare, având următoarele obligații:

- să facă toate actele necesare pentru conservarea bunurilor sau cele care sunt utile pentru a menține folosința bunului conform destinației sale obișnuite (art. 1301 din Codul civil din Québec);

- să perceapă fructele și veniturile bunurilor pe care le administrează și să exercite drepturile privitoare la acestea (art. 1302 alin. 1 Codul civil din Québec);

- să încaseze creanțele care sunt supuse administrării sale eliberând în mod valabil chitanță (art. 1302 alin. 2 Codul civil din Québec);

emancipated, are the full right holders of their minor child, in order to provide his or her representation in the exertion of his or her civil rights and in order to administrate his or her patrimony. Even in case of a conceived, but unborn child, they have the obligation to act for him or her in all the cases when his or her patrimonial interest demands it (art. 192, paragraph 2 of Civil Code in Québec). Therefore, regarding the minor's goods, the parents have the right and the obligation to administrate them, and also to represent the child in the exertion of his or her civil rights.

Mainly, the right and the obligation of administrate the minor's goods are exerted and accomplished regarding the minor's entire patrimony. The exception is represented by the goods received by donation or by commitment with the condition for them to be administrated by a third that, according to art. 210, paragraph 1 of Civil Code in Québec, do not suffer administration. If the act does not indicate the administration system of these goods, the person who administrates them has the rights and the obligations of a guardian that has the obligation to administrate the goods (art. 210, paragraph 2 of Civil Code in Québec).

Regarding the minor's goods, the parent acts as an administrator that has to simply administrate, having the following obligations:

- to make all the documents necessary for keeping the goods or the ones that are useful in order to maintain the use of the good according its usual destination (art. 1301 of Civil Code in Québec);

- to perceive the fruits and the incomes of the goods that he or she administrates and to exert the rights related to them (art. 1302, paragraph 1 of Civil Code in Québec);

- to cash the claims that suffer the administration, validly issuing a receipt (art. 1302, paragraph 2 of Civil Code in Québec);

- să exercite drepturile aferente valorilor mobiliare pe care le administrează precum dreptul de vot, de conversie sau de răscumpărare (art. 1302 alin. 2 Codul civil din Québec);

- să continue să folosească sau să exploateze bunul care produce fructe și venituri, fără a schimba destinația sa, cu excepția cazului în care este autorizat de către beneficiar, sau în lipsa acestuia de către tribunal (art. 1303 din Codul civil din Québec);

- să plaseze sumele de bani pe care le administrează în plasamente considerate sigure (art. 1304 alin. 1 din Codul civil din Québec)¹⁰;

Dacă valoarea bunurilor administrate depășește 25000\$ sau dacă tribunalul decide, la cererea celui interesat, părinții au obligația de a face inventarul bunurilor, de a o garanție a administrării, de a prezenta anual o dare de seamă cu privire la gestiunea patrimoniului minorului, sau de a obține de la consiliul de tutelă sau de la tribunal avizul sau autorizarea necesară pentru îndeplinirea anumitor acte¹¹ (art. 209 din Codul civil din Québec).

3.2. Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești privitoare la bunurile minorului

Drepturile și obligațiile părintești privitoare la bunurile minorului se exercită și se îndeplinesc în comun de către părinți întrucât art. 193 din Codul civil din Québec consacră regula că tutela se exercită împreună de către tată și mamă. Oricare dintre părinți poate să dea celuilalt mandat pentru a-l reprezenta în actele referitoare la exercitarea tutelei (art. 194 alin. 1 din Codul civil din Québec). Față de terții de bună credință acest mandat este prezumat (art. 194 alin. 2 din Codul civil din Québec). În caz de dezacord între părinți cu privire la exercițiul tutelei oricare dintre ei poate sesiza instanța (art. 196 alin. 1 din Codul civil din Québec)

- to exert the rights afferent to the movable values that he or she administrates, such as the right to vote, to convert or to compensate (art. 1302, paragraph 2 of Civil Code in Québec);

- to continue to use or to exploit the good that produces fruits and incomes, without changing its destination, excepting the case when he or she is authorized by the beneficiary, or in his or her absence, by the court (art. 1303 of Civil Code in Québec);

- to place the money sums that he or she administrates in placement considered as being secure (art. 1304, paragraph 1 of Civil Code in Québec)²⁶;

If the value of the administrated goods crosses 25000\$ or if the court decides, at the demand of the interested person, the parents have the obligation to make the inventory of the goods, a guarantee of the administration, to present yearly a consideration regarding the financial administration of the minor's patrimony, or to obtain from the guardianship council or from the court the notification or the authorization needed in order to accomplish certain documents²⁷ (art. 209 of Civil Code in Québec).

3.2. Exerting the parental rights and accomplishing the obligations regarding the minor's goods

The parental rights and obligations regarding the minor's goods are exerted and commonly accomplished by the parents because art. 193 of Civil Code in Québec devotes the rule that the guardianship is exerted together by the father and the mother. Any of the parents may give to the other a mandate in order to represent him or her in the documents referring to the exertion of the guardianship (art. 194, paragraph 1 of Civil Code in Québec). Compared to the good-faith thirds, this mandate is presumed (art. 194, paragraph 2 of Civil Code in Québec). In case of a disagreement between the parents regarding the exertion of the guardianship, any of

care va decide în interesul minorului, după ce încearcă să concilieze părinții și după obținerea, la nevoie, a avizului consiliu de tutelă (art. 196 alin. 2 din Codul civil din Québec).

În cazul în care paza copilului a fost atribuită unuia dintre părinți această atribuire nu are ca efect decăderea celuilalt părinte din autoritatea părintească astfel că el conservă exercițiul dreptului de tutelă având posibilitatea de a-l reprezenta pe copil în exercitarea drepturilor sale civile și în administrarea patrimoniului său¹². În acest sens art. 195 din Codul civil din Québec prevede că atunci când paza copilului face obiectul unei judecăți tutela continuă să fie exercitată de către părinți cu excepția cazului în care, pentru existența unor motive temeinice, tribunalul decide altfel. În consecință, și în cazul în care părinții sunt separați sau divorțați ei continuă să administreze împreună bunurile copilului și să-l reprezinte tot astfel în exercitarea drepturilor sale civile.

Prin excepție de la regula exercitării împreună a tutelei art. 193 din Codul civil din Québec prevede că aceasta se exercită de către un singur părinte când celălalt este decedat ori este împiedicat să-și manifeste voința ori să și-o manifeste în timp util. În aceste cazuri drepturile și obligațiile părintești privitoare la bunurile copilului sunt exercitate și îndeplinite de către un singur părinte. De asemenea, un singur părinte va exercita drepturile și va îndeplini obligațiile părintești privitoare la bunurile copilului și în situația în care celălalt este decăzut din exercițiul autorității părintești, întrucât, potrivit art. 197 din Codul civil din Québec decăderea din exercițiul drepturilor părintești atrage pierderea tutelei. Prevederile aceluiași text reglementează posibilitatea pierderii tutelei în cazul retragerii anumitor atribute ale autorității părintești sau a exercițiului acestora, dar numai dacă instanța decide astfel.

them may announce the court (art. 196, paragraph 1 of Civil Code in Québec) that will decide in the minor's interest, after it tries to conciliate the parent and after obtaining, when it is needed, the notification of the guardianship council (art. 196, paragraph 2 of Civil Code in Québec).

If the child's guard was attributed to one of the parents, this attribution does not have as an effect the other parent's decline from the parental authority so he or she keeps the exertion of the guardianship right, having the possibility to represent the child in the exertion of his or her civil rights and in the administration of his or her patrimony²⁸. In this sense art. 195 of Civil Code in Québec stipulates that, when the child's guard makes the object of a judgement, the guardianship keeps on being exerted by the parents, excepting the case when, because of certain serious reasons, the court decides differently. In consequence, and if the parents are separated or divorced, they keep on administrating together the child's goods and to represent him or her in the same way in the exertion of his or her civil rights.

As an exception from the rule of exerting together the guardianship, art. 193 of Civil Code in Québec stipulates that this is exerted by only one parent when the other one is dead or cannot manifest his or her will or cannot manifest it in time. In these cases, the parental rights and obligations regarding the child's goods are exerted and accomplished by only one parent. Also, only one parent exerts the parental rights and accomplishes the obligations regarding the child's goods if the other one is declined from the exertion of the parental authority because, according to art. 197 of Civil Code in Québec, the decline from the exertion of the parental rights attracts the loss of the guardianship. The stipulations of the same text regulate the possibility of losing the guardianship in case of withdrawing certain attributes of the parental authority of their exertion, but only

4. Decăderea din drepturile părintești

În Codul civil din Québec legiuitorul nu arată, nici măcar cu titlu exemplificativ, motivele care justifică decăderea din drepturile părintești stabilind în art. 606 alin. 1 că decăderea din drepturile părintești poate fi pronunțată de către tribunal, la cererea persoanei interesate, dacă motive grave și interesul copilului justifică o atare măsură. Prevederile aceluiași articol arată că decăderea poate fi pronunțată atât față de ambii părinți ori față de unul dintre ei, cât și față de terțul căreia autoritatea i-a fost atribuită.

Decăderea din drepturile părintești este întotdeauna totală astfel că cel sancționat nu mai poate exercita nici un atribut al autorității părintești¹³. Atunci când situația nu impune decăderea dar o intervenție este necesară, tribunalul are posibilitatea de a pronunța retragerea unui atribut al autorității părintești sau a exercițiului acestuia (art. 606 alin. 2 din Codul Civil din Québec). Spre deosebire de decădere care duce atât la pierderea autorității părintești cât și la pierderea tutelei, retragerea unui atribut al autorității sau a exercițiului acestuia nu antrenează pierderea tutelei decât dacă tribunalul decide în acest sens (art. 197 din Codul civil din Québec). În momentul în care pronunță decăderea sau retragerea unui atribut al autorității părintești ori a exercițiului acestuia tribunalul poate să desemneze persoana care să exercite autoritatea părintească sau atributul său să numească un tutore dacă este necesar (art. 607 din Codul Civil din Québec).

Decăderea se întinde asupra tuturor copiilor minori deja născuți la data judecării, excepție făcând situațiile în care instanța decide altfel (art. 608 din Codul Civil din Québec).

Decăderea din drepturile părintești

if the courts decides it.

4. The Decline from the Parental Rights

In the Civil Code in Québec, the legislator does not show, not even as an example, the reasons that justify the decline from the parental rights, establishing in art. 606, paragraph 1 that the decline from the parental rights may be pronounced by the court, at the demand of the interested person, if some serious reasons and the child's interest justify such a measure. The stipulations of the same article show that the decline may be pronounced both for both of the parents or for one of them, and even for the third to whom the authority was attributed.

The decline from the parental rights is always total so the sanctioned person can exert no more attribute of the parental authority²⁹. When the situation does not impose the decline, but an intervention is needed, the court can pronounce the withdrawal of an attribute of the parental authority of its exertion (art. 606, paragraph 2 of Civil Code in Québec). Unlike the decline that leads both to the loss of the parental authority and to the loss of the guardianship, the withdrawal of an attribute of the authority of its exertion involves the loss of the guardianship only if the court decides it (art. 197 of Civil Code in Québec). When it is pronounced the decline or the withdrawal of an attribute of the parental authority or of its exertion, the court may assign the person who may exert the parental authority or the attribute or it may name a guardianship if it is needed (art. 607 of Civil Code in Québec).

The decline extends over all the minor children already born at the judgement moment, excepting the situation when the court decides differently (art. 608 of Civil Code in Québec).

The decline from the parental rights

face ca minorul să fie, în principiu, scutit de obligația alimentară față de cel sancționat, cu excepția situației în care tribunalul decide altfel (art. 609 din Codul Civil din Québec). În schimb, părinții continuă să aibă față de copil atât obligația alimentară cât și obligația de întreținere¹⁴.

Părintele sau, după caz, părinții decăzuți din drepturile părintești pierd dreptul de a consimți la adopția copilului (art. 552 și art. 553 din Codul civil din Québec).

În caz de decădere tribunalul poate autoriza schimbarea numelui copilului (art. 362 din Codul civil din Québec)¹⁵.

Decăderea din drepturile părintești nu rupe prin ea însăși legătura de filiație. Cu toate acestea minorul ai cărui părinți au fost decăzuți din exercițiul drepturilor părintești poate fi declarat copil adoptabil dacă nu este îngrijit de către un tutore (art. 599 pct. 3 din Codul civil din Québec).

În reglementarea Codului civil din Québec decăderea din drepturile părintești nu este o sancțiune definitivă. Sub condiția justificării unor noi circumstanțe, prevederile acestuia dau posibilitatea părinților care au făcut obiectul decăderii din autoritatea părintească sau retragerii unuia atributele autorității părintești, de a obține, în instanță, redobândirea autorității de care au fost privați (art. 610 din Codul civil din Québec).

5. Drepturile și obligațiile părintești în cazul adopției

În reglementarea Codului civil din Québec nu se face distincție între adopția simplă și adopția deplină. Pentru a putea fi pronunțată adopția, copilul trebuie în prealabil plasat de către instanță la adoptator pentru a conviețui cu acesta o anumită perioadă de timp¹⁶. Plasamentul are ca efect exercitarea autorității părintești de către adoptator (art. 569 alin. 1 din Codul civil din Québec). Dacă

makes the minor to be mainly exempted from the food obligation for the sanctioned one, excepting the situation when the court decides differently (art. 609 of Civil Code in Québec). In exchange, the parents continue to have for the child both the food obligation and the support one³⁰.

The parent or, depending on the case, the parents declined from the parental rights lose the right to consent the child's adoption (art. 552 and art. 553 of Civil Code in Québec).

In case of decline, the court may authorize the change of the child's name (art. 362 of Civil Code in Québec)³¹.

The decline from the parental rights does not break by itself the filiation connection. Although, the minor whose parent were declined from the exertion of the parental rights may be declared an adoptable child if he or she does not have a guardian (art. 599 point 3 of Civil Code in Québec).

In the regulation of the Civil Code in Québec, the decline from the parental rights is not a permanent sanction. Under the condition of justifying certain new circumstances, its stipulations give the parents who were the object of the decline from the parental authority or of the withdrawal of one of the parental authority attributes the possibility to obtain, in court, the regaining of the authority from which they were deprived (art. 610 of Civil Code in Québec).

5. Parental Rights and Obligations in case of Adoption

In the regulation of the Civil Code in Québec, there is no difference between the simple adoption and the total one. In order to be able to pronounce the adoption, the child must be placed beforehand by the court to the adopter and has to live with him or her for a certain lapse of time³². The placement has as an effect the exertion of

plasamentul încetează fără a se pronunța adopția, instanța desemnează, chiar din oficiu, persoana care va exercita autoritatea părintească față de copil (art. 572 din Codul civil din Québec). Dacă adopția este pronunțată, aceasta conferă adoptatului o filiație care se substituie filiației sale de origine, adoptatul încetând să mai aparțină familiei sale de sânge (art. 577 din Codul civil din Québec). Adopția face să se nască aceleași drepturi și obligații ca și filiația de sânge (art. 578 din Codul civil din Québec), astfel că, drepturile autorității părintești vor fi exercitate de către adoptator sau familia adoptatoare.

Bibliografie

M. D. –Castelli, D. Goubau, *Le droit de la famille au Québec*, 5e édition, Les Presses de l'Université Laval, 2005
A. Mayrand, *La garde conjointe (autorité parentale conjointe) envisagée dans le contexte social et juridique actuel*, în Formation permanente du Barreau du Québec, *Droit et enfant*, Cowansville, Les Éditions Yvon Blais Inc. 1990
M. Ouellette, *Droit de la famille*, 3e édition, Édition Thémis, Montréal, 1995
J. Pineau, *La famille*, Les Presses de l'Université de Montréal, 1982
D. Goubau, *Réforme du divorce et exercice conjoint de l'autorité parentale. La perspective du droit civil québécois*, studiu realizat în 1999 la cererea Ministerului de Justiție din Canada, pe www.justice.gc.ca

the parental authority by the adopter (art. 569, paragraph 1 of Civil Code in Québec). If the placement stops without pronouncing the adoption, the court establishes, even ex officio, the person who will exert the parental authority for the child (art. 572 of Civil Code in Québec). If the adoption is pronounced, this offers to the adopted child a filiation that is substituted to his or her original filiation and the adopted child stops belonging to his blood family (art. 577 of Civil Code in Québec). The adoption gives birth to the same rights and obligations like the blood filiation (art. 578 of Civil Code in Québec), so the rights of the parental authority will be exerted by the adopter or by the family that has adopted the child.

Bibliography

M. D. –Castelli, D. Goubau, *Le droit de la famille au Québec*, 5e édition, Les Presses de l'Université Laval, 2005
A. Mayrand, *La garde conjointe (autorité parentale conjointe) envisagée dans le contexte social et juridique actuel*, în Formation permanente du Barreau du Québec, *Droit et enfant*, Cowansville, Les Éditions Yvon Blais Inc. 1990
M. Ouellette, *Droit de la famille*, 3e édition, Édition Thémis, Montréal, 1995
J. Pineau, *La famille*, Les Presses de l'Université de Montréal, 1982
D. Goubau, *Réforme du divorce et exercice conjoint de l'autorité parentale. La perspective du droit civil québécois*, study developed in 1999 at the request of the Ministry of Justice from Canada, at www.justice.gc.ca

¹ Codul civil din Québec poate fi consultat la adresa www.justice.gouv.qc.ca

² M. D. –Castelli, D. Goubau, *Le droit de la famille au Québec*, 5e édition, Les Presses de l'Université Laval, 2005, p. 301.

³ La împlinirea vârstei de 16 ani copilul poate fi emancipat de către părinți sau de către tutore cu acordul consiliului de tutelă printr-o declarație depusă la un curator public (art. 167 alin. 1 din Codul civil din Québec) sau de către tribunal cu acordul părintelui sau tutorelui și, după caz, al consiliului de tutelă (art. 168 alin. 1 din Codul civil din Québec). Acestea constituie două cazuri de emancipare simplă însă legea

reglementează și posibilitatea emancipării depline a copilului prin căsătorie (art. 175 alin. 1 din Codul civil din Québec) sau la cererea sa, de către tribunal, dacă există motive temeinice (art. 175 alin. 2 din Codul civil din Québec).

⁴ Paza este definită ca fiind dreptul și obligația pe care le are o persoană, în mod obișnuit părinții, de a găzdui și de a ține copilul lângă ea sau de a fixa reședința acestuia (A. Mayrand, *La garde conjointe (autorité parentale conjointe) envisagée dans le contexte social et juridique actuel*, în Formation permanente du Barreau du Québec, *Droit et enfant*, Cowansville, Les Éditions Yvon Blais Inc. 1990, p. 23.

⁵ M. Ouellette, *Droit de la famille*, 3e édition, Édition Thémis, Montréal, 1995, p. 255

⁶ J. Pineau, *La famille*, Les Presses de l'Université de Montréal, 1982, p. 264.

⁷ M. Ouellette, *op. cit.*, p. 225.

⁸ M. Prette, *La garde conjointe des enfants de familles désunies* (1998) 19 R.G.D., p. 565.

⁹ M. D. – Castelli, D. Goubau, *op. cit.*, p. 307.

¹⁰ Este vorba despre plasamentele prevăzute de art. 1339 din Codul civil din Québec.

¹¹ De exemplu contractarea unui împrumut sau înstrăinarea unui bun cu titlu oneros din patrimoniul minorului dacă acestea sunt necesare pentru menținerea bunului în bună stare sau pentru a-i conserva valoarea (în cazul împrumutului) ori pentru plata datoriilor minorului sau întreținerea acestuia (art. 213 alin. 2 din Codul civil din Québec).

¹² D. Goubau, *Réforme du divorce et exercice conjoint de l'autorité parentale. La perspective du droit civil québécois*, studiu realizat în 1999 la cererea Ministerului de Justiție din Canada, pe www.justice.gc.ca

¹³ M. D. –Castelli, D. Goubau, *op. cit.*, p. 358 și 361.

¹⁴ M. D. –Castelli, D. Goubau, *op. cit.*, p. 361.

¹⁵ Schimbarea numelui este o consecință a decăderii dar nu trebuie să constituie un motiv invocat pentru pronunțarea acesteia, întrucât dacă acesta este scopul principal al cererii aceasta va fi respinsă (A se vedea M. D. –Castelli, D. Goubau, *op. cit.* p. 362).

¹⁶ Articolul 566 alin. 1 din Codul civil din Québec prevede un termen de cel puțin 6 luni după ce copilul a fost plasat la adoptator. Acest termen poate fi redus la o perioadă care nu depășește 3 luni, luând în considerare și perioada în care minorul trăia deja împreună cu adoptatorul anterior plasamentului (art. 566 alin. 2 din Codul civil din Québec).

¹⁷ The Civil Code in Québec may be consulted at www.justice.gouv.qc.ca

¹⁸ M. D. –Castelli, D. Goubau, *Le droit de la famille au Québec*, 5e édition, Les Presses de l'Université Laval, 2005, p. 301.

¹⁹ When reaching 16 years old, the child may be emancipated by his or her parents or by his or her guardian having the agreement of the guardianship council by a declaration laid down at a public curator (art. 167, paragraph 1 of Civil Code in Québec) or by the court having the parent's or the guardian's agreement and, depending on the case the guardianship council's agreement (art. 168, paragraph 1 of Civil Code in Québec). These represent two cases of simple emancipation but the law also regulates the possibility of the child's total emancipation by marriage (art. 175, paragraph 1 of Civil Code in Québec) or, at his or her demand, by the court, if there are serious reasons (art. 175, paragraph 2 of Civil Code in Québec).

²⁰ The guard is defined as being the right and the obligation had by a person, usually by the parents, to house and to keep the child near him or her or to establish the child's residence (A. Mayrand, *La garde conjointe (autorité parentale conjointe) envisagée dans le contexte social et juridique actuel*, în Formation permanente du Barreau du Québec, *Droit et enfant*, Cowansville, Les Éditions Yvon Blais Inc. 1990, p. 23.

²¹ M. Ouellette, *Droit de la famille*, 3e édition, Édition Thémis, Montréal, 1995, p. 255

²² J. Pineau, *La famille*, Les Presses de l'Université de Montréal, 1982, p. 264.

²³ M. Ouellette, *op. cit.*, p. 225.

²⁴ M. Prette, *La garde conjointe des enfants de familles désunies* (1998) 19 R.G.D., p. 565.

²⁵ M. D. – Castelli, D. Goubau, *op. cit.*, p. 307.

²⁶ It is about the placement stipulated by art. 1339 of Civil Code in Québec.

²⁷ For example, contracting a loan or alienating a goods that has an onerous title from the minor's patrimony, if they are needed in order to maintain the good in a good shape or in order to keep its value (in case of a loan) or in order to pay the minor's debts or support (art. 213, paragraph 2 of Civil Code in Québec).

²⁸ D. Goubau, *Réforme du divorce et exercice conjoint de l'autorité parentale. La perspective du droit civil québécois*, study accomplished in 1999 at the demand of the Ministry of Justice of Canada, at www.justice.gc.ca

²⁹ M. D. –Castelli, D. Goubau, *op. cit.*, p. 358 and 361.

³⁰ M. D. –Castelli, D. Goubau, *op. cit.*, p. 361.

³¹ Changing the name is a consequence of the decline but it should not represent a reason invoked in order to pronounce it because, if this is the main purpose of the demand, this demand will be rejected (See M. D. –Castelli, D. Goubau, *op. cit.* p. 362).

³² Article 566, paragraph 1 of Civil Code in Québec stipulates a term of at least 6 months after the child was placed at the adopter, This term may be reduced to a lapse of time that does not cross 3 months, also considering the time when the minor was already living together with the adopter before the placement (art. 566, paragraph 2 of Civil Code in Québec).